

Gundestrupvej 12 (Hundstrup gl. sogn)

Foto/tekst (HJ og IR)

Type ejendom/navn: Gundestrup mølle. (Vandmølle og landbrug)

Matr. Nr.8a m.fl.

Ejerlav: Gundestrup

(11 alm. vurd. 1956 – 27 ha/ejendomsværdi kr. 132,000)

Historiske oplysninger:

Stuehuset på Gundstrup mølle 2021

Sådan en type mølle, var bygget i 1850erne ved Gundestrup mølle

”Hollandsk vindmølle”

Gundestrup mølle

Gundestrup Mølle er en af de gårde, der blev liggende i Gundestrup, da udflytningen af andre gårde blev vedtaget i 1792.

To gårde, Stensgård og Nordre Damgård, blev flyttet ud til de jordarealer, der tidligere var skov- og jordlodder, disse lodder tilhørte hver af gårdene i Gundestrup. For at få gårdene tættere på de marker, der skulle dyrkes, blev udflytningen en naturlig del af udviklingen i det lille samfund.

Gundstrup mølle var fæsteejendom under Hvidkilde og er nævnt første gang i 1400-tallet

Frantz Møller står som beboer år 1613

Anders Møller er opført som beboer år 1664

Anders Laursen 1706

Møller Hans Jacobsen år 1701 til 1733

Møller Chresten Hansen år 1736, fæster til Hvidkilde

Jørgen Hansen Gemal år 1755, fæster til Hvidkilde

Hans svigersøn, Niels Nielsen Trolle år 1760, fæster til Hvidkilde

Johan Jørgensen Heldager år 1812, fæster til Hvidkilde

Hans plejesøn Niels Jensen år 1844, fæste til Hvidkilde

Denne møller Niels Jensen frikøber ejendommen fra fæstet og får skøde år 1871

Juliane Jensen (muligvis hans enke) står som ejer ved et skifte 1873, skiftet er til en søn, Johan Jensen samme år og dato 18.04.1873. Skifte er med skøde.

Johan Jensen står som ejer med skøde 07.10. 1883

Rasmus Pedersen overtager gården med skøde samme dato og år.

Johan Jensen år 1888 med skøde.

Svigersønnen Carl Jacob Hjorslev overtager gården den 19.11.1914

Næste beboer var Emilie Jensen og Peder Jensen (svoger) han overtager gården den 20.01.1914.

Jens Peder Jensen får skøde på Gundestrup mølle den 21.05. 1918.

Næste beboere er Jens Peder Jensens søn og svigerdatter: Carl Egon Jensen og Inger Jensen

Da Gundestrup Mølle i sin tid skulle bygges, var placeringen meget vigtig, for den kraft vandet fra Hundstrup å giver skulle udnyttes til mølledrift. Netop der hvor møllen blev bygget, blev der opdæmmede en mølleledam til oplagring af åens vand, så vandmængden var tilstrækkelig, når møllen skulle arbejde.

Vandmængden skulle styres, så der var nok vand i mølledammen til at trække det møllehjul, der sendte kraft ind i mølleriet, hvor møllekværnen skulle forarbejde kornet til mel. Når vandet havde gjort sit arbejde, løb åen videre mod Vester Åby i Fåborg kommune, inden åen løber ud i Nakkebølle fjord.

I årene 1940 til 1945 var Gundestrup mølle meget vigtig for byen Hundstrup; Landmænd, bager, og byens beboere var meget afhængige af arbejdet på møllen, og netop i de 5 år var der mangel og rationering på mange ting, men mel til brød og foder til dyr kunne ingen undvære.

Harry J. og Ivan R. på besøg hos Carl Egon Jensen Gundestrup mølle d. 7/10 2021

Carl Egon fortæller:

Gundestrup mølle er nævnt første gang i 1400-tallet. Midt i 1850erne bliver der bygget en Hollandsk vindmølle ved gården. Ved hjælp af vandhjulet og vindmøllen driver man mølleri, således at omliggende gårde kunne få bearbejdet deres korn.

Vindmøllen bliver imidlertid nedtaget og genopført på "Stensgård", i dag Åbyvej 64.

Gundstrup mølle har været fæstegård under Hvidkilde.

Carl Egons forældre, Jens Peter Jensen og hustru Anna Emilie Kirstine f. Madsen, køber Gundestrup mølle i 1918. Mølleriets ophører engang i 1920erne. Efterfølgende bliver gården drevet som traditionelt landbrug. Man bruger dog stadigvæk vandkraft til gårdens maskineri.

Carl Egon fortæller videre, at man på gården havde en Belgierhingst. Omegnens bønder kunne således komme med deres hoppe til bedækning, hvilket kostede 30 kr.

Ca. 1941 bliver der installeret vandturbine og dynamo, således at man selv kunne lave strøm.

Genboen var Gundestrup mejeri. Under krigen kneb det i perioder for mejeriet, at skaffe kul til kedlen og dampmaskinen. Mejeriet og Gundestrup mølle indgik aftale om, at man leverede strøm til mejeriet.

Carl Egon drev maskinstation fra gården i en årrække.

Her i året 2021, har Gundestrup mølle stadigvæk vandturbine som laver strøm.